

Προτεινόμενες αλλαγές στο νέο κυβερνητικό σχέδιο εγγύησης δανείων (COVID) επιχειρήσεων και αυτοτελώς εργαζομένων.

Με το προτεινόμενο σχέδιο, η κυβέρνηση έκανε ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Σε αυτό το σημείο η κρίση εξελίσσεται με πολύ γρήγορους ρυθμούς, επομένως οι ενέργειες πρέπει να είναι απλές και γρήγορες. Αν υπήρχε περισσότερος χρόνος αντίδρασης, θα επέτρεπε ένα πιο ολοκληρωμένο και στοχευμένο σχεδιασμό για αντιμετώπιση της κρίσης λόγω COVID.

Προτείνω τις ακόλουθες τροποποιήσεις στην πρόταση της κυβέρνησης για κρατικές εγγυήσεις σε δάνεια προς επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους, η οποία δημοσιεύθηκε στις 23 Μαρτίου 2020 (βλέπε άρθρο [stockwatch](#)):

- Τα δάνεια θα πρέπει να ονομαστούν "κορονοδάνεια (COVID loans)", έτσι ώστε να είναι σαφές ότι θα αντιμετωπίσουν τις συνέπειες αυτού του εξωτερικού σοκ στην οικονομία.
- Στόχος αυτών των δανείων θα πρέπει να είναι η ελαχιστοποίηση των ακόλουθων οικονομικών παραμέτρων:
  - Ανεργία
  - Μη εξυπηρετούμενα δάνεια στον τραπεζικό τομέα
  - Δημόσιο χρέος

Οι δανειολήπτες πρέπει να έχουν κίνητρα να μην απολύσουν προσωπικό και να μην μειώσουν την αποζημίωση του προσωπικού τους. Ένας τρόπος για να γίνει αυτό είναι να τους χορηγηθούν τα δάνεια COVID (στο ίδιο πνεύμα με την πρόταση της κυβέρνησης) αλλά με τους πιο κάτω όρους:

- Τα δάνεια να μεταφερθούν στο κράτος (δηλαδή το κράτος να πληρώσει το 90% αλλά επίσης και να λάβει ένα ποσοστό μετοχών της επιχείρησης που ζήτησε το δάνειο) μόνο εάν οι δανειολήπτες:
  - Διατηρήσουν τουλάχιστον το 90% των υπαλλήλων τους για ένα έτος*, και
  - Διατηρήσουν τουλάχιστον το 90% των συνολικών αποζημιώσεων που κατέβαλαν πριν το COVID (για ολόκληρη την εταιρεία) για ένα έτος*.

Και οι δύο παραπάνω προϋποθέσεις μπορούν εύκολα να παρακολουθούνται εξετάζοντας τις εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων που καταβλήθηκαν πριν, και που θα καταβληθούν μετά το COVID. Εάν οι δανειολήπτες δεν πληρούν και τις δύο παραπάνω προϋποθέσεις, τότε θα είναι υποχρεωμένοι να πληρώσουν ολόκληρο το δάνειο (χωρίς το κράτος να λάβει μετοχές). Σε περίπτωση αθέτησης του δανείου, η τράπεζα θα πρέπει να είναι σε θέση να αναλάβει την εξασφάλιση του δανείου (collateral) ή κάποιο ποσοστό μετοχών της επιχείρησης που ζητά το δάνειο.

Με βάση τα παραπάνω, τόσο οι εργοδότες όσο και οι εργαζόμενοι θα έχουν πρόσβαση σε ρευστότητα (μετρητά). Είναι σημαντικό οι πληρωμές τραπεζικών δανείων να συνεχίσουν ουσιαστικά χωρίς διακοπή. Τα άτομα και οι εταιρείες δεν θα έχουν καμία δικαιολογία για να αποφύγουν την πληρωμή των δανείων τους μετά το COVID, καθώς η ρευστότητα θα είναι διαθέσιμη για όλους μέσω του πιο πάνω προγράμματος. Με άλλα λόγια, το προτεινόμενο κυβερνητικό σχέδιο, μαζί όμως με τις προτεινόμενες μετατροπές θα μειώσει τον ηθικό κίνδυνο μετά το COVID, δηλαδή την ξαφνική εμφάνιση στρατηγικών κακοπληρωτών με την δικαιολογία των δυσμενών συνθηκών λόγω του COVID.

*Θα ήταν προτιμότερο να μην καθοριστεί συγκεκριμένη χρονική περίοδος. Για παράδειγμα, θα μπορούσε η περίοδος να αποφασιστεί από το Υπουργείο Οικονομικών (με ελάχιστο χρονικό διάστημα ενός έτους), οπότε το Υπουργείο θα έχει τη δυνατότητα να επαναξιολογήσει την κατάσταση.

Οι πιο πάνω σκέψεις έχουν βασιστεί στην πρόσφατη συνέντευξη του Neel Kashkari (Εκτελεστικού Διευθυντή της Ομοσπονδιακής τράπεζας της Μινεάπολης) και έχουν επίσης εμπλουτιστεί με συζητήσεις που είχα με τον συνάδελφο Σταύρο Ζένιο.

23 Μαρτίου 2020

Ανδρέας Μιλιδώνης

Αναπληρωτής Καθηγητής Χρηματοοικονομικής

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Web: <http://amilidonis.com/>

Email: Andreas.Milidonis@ucy.ac.cy
